

Ἐπὶ τῇ λήξει τοῦ δωδεκάτου ἔτους τῆς «Ἑστίας» παρακαλοῦνται οἱ κύριοι συνδρομηταί, ὅσοι ἐπιθυμοῦσι νὰ ἐξακολουθήσωσι λαμβάνοντες τὸ φύλλον καὶ κατὰ τὸ ἀρξάμενον ἔτος, νὰ ἀνανεώσωσιν ἐγκαίρως τὴν συνδρομὴν αὐτῶν, ἵνα μὴ ἐπέλθῃ διακοπὴ τῆς πρὸς αὐτοὺς ἀποστολῆς τοῦ φύλλου.

ΕΣΤΙΑ

ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΑΚΗΝ

ΕΤΟΣ ΙΓ' — ΑΡΙΘ. 628

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΖΑΠΠΕΙΟΥ ΙΔΡΥΜΑΤΟΣ.

ΣΤΡΕΒΛΩΘΕΙΑ ΥΠΑΡΞΙΣ, διήγημα.

Η ΕΝ ΚΟΡΕΙΚΗ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΠΟΙΚΙΑ, ὑπὸ Ν. Β. Φαρδῦ.

Ο ΚΑΡΟΛΟΣ ΔΑΡΒΙΝ.

ΤΟ ΡΑΓΙΣΜΕΝΟ ΒΑΖΟ.

ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ.

ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΘΕΩΝ ΚΑΒΕΙΡΩΝ

Ἀπὸ τίνος αἱ πολιτικαὶ ἐφημερίδες τῶν Ἀθηνῶν σχεδὸν καθ' ἑκάστην ἀναγράφουσιν εἰδήσεις περὶ τοῦ παρὰ τὰς Θήβας ἀνασκαπτομένου ἱερῶς τῶν Καβείρων καὶ περὶ τῶν ποικίλων εὐρημάτων τῶν ἐξ αὐτοῦ προερχομένων. Οὕτω δὲ τὸ ὄνομα τῶν Καβείρων, τὸ τίως μόνον εἰς τοὺς εἰδικῶς περὶ τὴν ἑλληνικὴν ἀρχαιότητα ἀσχολούμενους γνωστὸν, φέρεται νῦν ἀνὰ τὰ στόματα πάντων χωρὶς ἐν τεύτοις νὰ γνωρίζωσι πάντες ἀκριβῶς ἔαν εἶναι ὄνομα ἀνθρώπων ἢ θεῶν ἢ ὄνομα χώρας.

Οἱ Κάβειροι ἦσαν δαίμονες, δύο ἢ τρεῖς τὸν ἀριθμὸν, λατρευόμενοι εἰς πολλὰ τῆς Ἑλλάδος μέρη, τὰς Θήβας, τὴν Ἀθηδῶνα, τὴν Σαμοθράκην, Ἰμβρόν, Λήμνον, τὴν Ἀνδανίαν τῆς Μεσσηνίας καὶ ἀλλαχοῦ. Ὁ ἀριθμὸς, ὡς γνωστὸν, προκειμένου περὶ τοιούτων δαιμόνων δὲν σημαίνει πολὺ· μήτε αἱ Χάριτες ἦσαν παντοῦ καὶ πάντοτε τρεῖς, μήτε αἱ Μοῦσαι ἐννέα.

Ἡ σημασία τῶν Καβείρων δὲν εἶναι ἀκριβῶς γνωστὴ· φαίνεται ὅτι ἦσαν προσωποποιήσεις τῶν παραγωγικῶν τῆς φύσεως δυνάμεων, θεοὶ τῆς γεωργίας, τῆς ἀμπελοργίας καὶ τῆς κτηνοτροφίας, ἔχοντες μεγίστην ὁμοιότητα μετὰ τῆς Δήμητρος, τοῦ Διονύσου, τοῦ Ἑρμοῦ, τοῦ Ἡραίου καὶ ἄλλων τῆς αὐτῆς φύσεως θεῶν· διὰ τοῦτο δὲν εἶναι παράδοξον, ὅτι παρίστανται ἐν τῇ τέχνῃ ἐν μορῇ ὁμοία ἐνίοτε μὲν τῇ τοῦ Διονύσου, ἄλλοτε δὲ τῇ τοῦ Ἑρμοῦ. Ἐν Λήμνῳ ἦσαν δύο, συνήθως δὲ τοὺς ἐφρατίζοντο ὡς υἱοὺς καὶ βοηθοὺς τοῦ Ἡραίου, τοῦ θεοῦ τοῦ πυρὸς καὶ τοῦτο διότι ἐν τῇ νήσῳ ταύτῃ ἡ καλὴ ποιότης τοῦ οἴνου ἦτο, ὡς σήμερον ἐν Θήβῃ, ἀποτέλεσμα τῆς ἡφαιστειώδους φύσεως τοῦ ἐδάφους. Καὶ ὁ Αἰσχύλος ἐν τινὶ δράματι παρέσθησεν αὐτοὺς ὡς δαίμονας ἀγαθοῦς φιλοξενούντας ἐν Λήμνῳ τοὺς Ἀργοναύτας καὶ παρέχοντας αὐτοῖς ἄφθονον οἶνον. Οἱ ἐν

Θήβαις λατρευόμενοι ἦσαν ἐπίσης δύο, καλούμενοι Προμηθεὺς καὶ Αἰτιαῖος, ἐλέγετο δὲ ἐνταῦθα, ὅτι οἱ Κάβειροι ἦσαν ἄλλοτε ἄνθρωποι, εἰς οὓς ἡ Δήμητρα αὐτὴ εἶχε διδάξει τὴν τελετὴν, ἣν βραδύτερον οἱ ἱερεῖς ἐτέλουν ἐν τῷ ἱερῷ αὐτῶν. Ἐκ τούτου ἔπεται ὅτι καὶ αὐτοὺς τοὺς ἐφρατίζοντο ὡς θεοὺς τῆς γεωργίας. Ἐν Σαμοθράκῃ οἱ Κάβειροι ἐλατρεύοντο μὲν καὶ ὡς θεοὶ τῆς φύσεως ἔχοντες συγγένειαν μετὰ τῆς Δήμητρος καὶ τοῦ Διονύσου, πρὸ πάντων ὅμως ἐπιστεύετο ἐνταῦθα ὅτι ἔσωζον ἐκ τῶν κινδύνων ἰδίως τῆς θαλάσσης τοὺς ἐπικαλουμένους αὐτοὺς. Ἐπρεπεν ὅμως νὰ γνωρίζῃ τις τὸν τρόπον τῆς ἐπικλήσεως, ἐδιδάσκετο δὲ ὁ τρόπος οὗτος ἐν τοῖς μυστηρίοις, τὰ ὅποια διὰ τοῦτο ἀπέκτισαν μεγίστην φήμην κατὰ τοὺς ἀλεξανδρινούς καὶ ῥωμαϊκοὺς ἰδίως χρόνους. Εὐνόητον εἶναι, ὅτι περὶ τῶν μυστηρίων τούτων ἡμεῖς ἐλάχιστα γινώσκομεν· τὸ πρῶτιστον καὶ μέγιστον τῶν μυουμένων καθήκον ἦτο νὰ μὴ ἀνακινῶσιν οὐδὲν εἰς τοὺς ἀμυήτους ἐκ τῶν ὁργίων, ἀ εἶχον ἴδει· βέβαιον ὅμως εἶναι, ὅτι τὰ ὅργια ταῦτα συνίσταντο ἀπλῶς εἰς δραματικὴν παράστασιν μύθων τινῶν σχετικῶν πρὸς τοὺς θεοὺς πρὸς τιμὴν τῶν ὁποίων ἐτελοῦντο. Ἡ παράστασις διεξήγετο ὑπὸ τῶν ἱερέων, οἵτινες συγχρόνως ἐξήγουν τὰ δρώμενα. Δὲν εἶναι ἀληθές, ὅτι ἐν τοῖς μυστηρίοις ἐδασίλευεν ἡ ἀκολασία. Βεβαίως πολλὰ ἐκ τῶν ἐκεῖ δρωμένων ἦσαν κατὰ τὰς ἰδέας ἡμῶν τῶν σήμερον ἄσεμνα· ὑπὸ τὴν ἔποψιν ταύτην ὅμως ὁλόκληρος ἡ ἑλληνικὴ θρησκεία, ὡς ἐν γένει πᾶσαι αἱ θρησκείαι αἱ θεαὶ καὶ βάσεις ἔχουσιν αὐτὴν τὴν φύσιν, εἶναι ἄσεμνοι· αἵτιον δὲ τούτου εἶναι ὅτι ὁ ἄνθρωπος ἐν τῇ παιδικῇ ἡλικίᾳ δὲν δύναται νὰ φαντασθῇ τὰς δυνάμεις τῆς φύσεως ἢ ὡς ὄντα ὅμοια ἑαυτῷ καὶ καθ' ὁμοίον τρόπον ἐνεργεῖν· τὴν γονιμοποίησιν τῶν ἀγρῶν διὰ τῆς βροχῆς ἐκλαμβάνει ὡς ἐρωτικὴν συμπλοκὴν τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς γῆς. Ἐν τοῖς μυστηρίοις τῆς Σαμοθράκης φαίνεται ὅτι εἰς τῶν Καβείρων παρίστατο κατ' ἐξοχὴν ἐρωτικὸς, κατὰ τὰς σήμερον μάλιστα περὶ αἰδοῦς ἐπικρατούσας ἰδέας κτηνώδους ἐρωτικῆς· ἀλλὰ τοῦτο ἦν ἀπλῶς μύθος τῆς μεγάλης τοῦ θεοῦ δυνάμεως ἐπενεργούσης εὐεργετικῶς ἐπὶ τῆς φύσεως πρὸς παραγωγὴν ἀφθόνων καρπῶν.

Περὶ τῆς ἐν τῷ Καβείρῳ Θηδῶν τελετῆς ὀλιγώτερα εἰσι γινώσκοντες κυρίως οὐδέν· διότι ὁ Πausanias, ὅστις ἦτο εὐσεβέστατος ἄνθρωπος, λέγει ὅτι δὲν τῷ ἐφαίνετο ὅστιν νὰ γράψῃ περὶ αὐτῶν. Εἴθε αἱ νῦν ἐνεργούμεναι ἀνασκαφαὶ νὰ διδάξωσιν ἡμᾶς πλεονα τοῦ Pausanias. X.

ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ

ΕΠΙΣΤΗΜΗ, ΚΑΛΑΙΤΕΧΝΙΑ

Ἐξεδόθη ἐν τῷ γεωγραφικῷ περιοδικῷ «A. Petermanns Mitteilungen aus Justus geographischen Anstalt», ἀριθ. 88, μονογραφία γεωγραφικῆς τῆς νήσου Κερκύρας κυρίως γεωγραφικῆς ὑπὸ τοῦ J. Partsch μετὰ τριῶν γεωγραφικῶν πινάκων, ὧν δύο πολιτικὸς καὶ τοπογραφικὸς, ὁ δὲ τρίτος γεωλογικὸς. Τὸ ἔργον τοῦτο ὁ συγγραφεὺς ἀφιεροῖ εἰς τὸν Ἑρρίκον Κίπερτ καὶ εἰς τὸν Ἰωάννην Ῥωμανὸν γυμνασιάρχην ἐν τῷ γυμνασίῳ Κερκύρας.

Οἱ Παῖδοι ἔτυχον ἐρευνήτου καὶ ἱστορικοῦ, ὅποσον οὐδεμία ἄλλη τῶν μεγάλων καὶ μικρῶν ἑλληνικῶν νήσων, ἔξαιρέσει τῆς Κρήτης καὶ τῆς Κύπρου. Οὐχὶ ἀπλῶς τις καὶ λόγιος περιηγητὴς, ἀλλ' εἰ τῶν βλαστῶν τοῦ Ἀφθουρικτοῦ οἴκου, ὁ ἀρχιδουὺς Λουδοβίκος Σαλδατώρ παρέσχεν εἰς τὴν ἀγνώστον τοῖς πολλοῖς νήσον τῶν Παξῶν μεγάλην σημαντικότητα, συντάξας περὶ αὐτῆς καὶ ἐκδόους βιβλίον ἐκ πεντακοσίων σελίδων εἰς μέγεθος τετάρτου μετὰ 98 μεγάλων καὶ 123 μικροτέρων εἰκονογραφειῶν. Ὁ λόγιος καὶ περὶ τὰς θαλασσίας ἀποδημίας ἐντρεφέστατος ἀρχιδουὺς ἐξελέξατο τὴν